

Snežana Malović, ministar pravde na okruglom stolu «Prva godina primene zakona o oduzimanju imovine prostekla iz krivičnog dela - uspesi i izazovi»

Beograd, Misija OEBS-a

30. mart 2010. godine

Poštovane dame i gospodo, uvažene kolege, predstavnici medija, čast mi je i zadovoljstvo da Vas pozdravim u svoje lično ime i u ime Ministarstva pravde na skupu posvećenom rezultatima koji su ostvareni nakon prve godine primene Zakona o oduzimanju imovine prostele iz krivičnog dela.

Republika Srbija je borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije definisala kao državni prioritet, svesna da je upravo suzbijanje ovih društvenih problema pitanje budućnosti Srbije i jedan od uslova za dalje priključenje EU. Radi realizacije ovog prioriteta za vreme mandata ove Vlade preduzeta je značajna zakonodavna aktivnost. U protekle dve godine donet je niz ključnih zakona koji normativno uređuju borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije. Prilikom izrade ovih zakona korišćena su najmodernija uporedna pravna rešenja sadržana u zakonima evropskih zemalja.

Jedan od najvažnijih zakona koji je donela Narodna Skupština u cilju borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije je Zakon o oduzimanju imovine prostele iz krivičnog dela, koji je usvojen 24. oktobra 2008. godine, a primenjuje se od 1. marta prošle godine. Ovaj zakon koji je pripremila Ministarstvo pravde uz podršku Misije OEBS u Republici Srbiji predstavlja revolucionarni zakonski tekst čiji su rezultati u dosadašnjoj praksi jasno i nedvosmisleno pokazali opravdanost razloga za donošenje ovog zakona, a to je da se vršenje krivičnih dela organizovanog kriminala i korupcije ne isplati. Time je emitovana jasna poruka da u sprovođenju suštinskog cilja, pridruživanja Evropskoj uniji, nema mesta kriminalu.

Osnovna svrha Zakona je da se kroz institut oduzimanja imovine stečene krivičnim delima zapravo obesmisli glavni motiv i razlog vršenja krivičnih dela organizovanog kriminala, a to je pribavljanje znatne imovinske koristi stečene na kriminalan način. Institut oduzimanja imovinske koristi bio je oduvek predviđen našim krivično pravnim zakonodavstvom, ali zbog ograničenja koja su postojala u do sada važećim propisima ovaj institut nije bio široko zastupljen u sudskoj praksi.

Zbog toga, rešenja koja sadrži Zakon o oduzimanju imovinske koristi proistekle iz krivičnog dela, predstavljaju novinu u našem zakonodavstvu. Najvažnije od njih je pravna pretpostavka da celokupna imovina izvršioca krivičnog dela organizovanog kriminala ,za koju on ne može da dokaže da potiče iz legalnih izvora, predstavlja imovinu pribavljenu krivičnim delom. Ovakvo rešenje u mnogome olakšava dokazivanje u odnosu na pređašnju praksu.

Suzbijanje organizovanog kriminala primenom ovog zakona je veoma značajno budući da izvršioci ovih krivičnih dela ostvaruju veliki profit, a sredstva dobijena iz ovih aktivnosti peru kroz legalne poslove i koriste za korupciju nosilaca državnih funkcija, kupovinu medija i upravljanje finansijskim institucijama. Na taj način bogatstvo ovih lica praktično dovodi u pitanje i sam opstanak demokratije, kao i prava i slobode svakog građanina.

Nijedna sankcija, pa čak ni kazna zatvora u veoma dugom vremenskom trajanju, nije izazvala burne reakcije od samih izvršilaca krivičnih dela kao što je oduzimanje imovine. To pokazuje potpunu opravdanost donošenja zakona, jer se njegovom primenom sprečava da učiniocima krivičnih dela organizovanog kriminala nakon izdržane kazne zatvora ostane imovina koju su stekli kriminalnom aktivnošću.

Posebno bih istakla zakonsko rešenje prema kome će deo imovine koja bude oduzeta, biti upotrebljena za jačanje borbe protiv kriminala, i to za opremanje Jedinice za finansijsku istragu, sudova i javnih tužilaštava, kao i Direkcije za upravljanje oduzetom imovinom. Na taj način ova imovina će biti iskoršćena protiv onih koji su je vršenjem krivičnih dela sticali. Trajno oduzeta imovina biće upotrebljena i za pomoć socijalno ugroženima kategorijama stanovništva.

S obzirom na to da se zakon primenjuje godinu dana rezultati njegove primene se mogu smatrati veoma dobrim. Srbija je u vezi sa tim dobila pohvale od svih relevantnih međunarodnih subjekata. Vrednost imovine koja je privremeno ili trajno oduzeta procenjuje se na oko sto miliona evra.

Direkcija je u dosadašnjem radu, nakon okončanja sudskog postupka i donošenja pravosnažne presude trajno oduzela u dva slučaja imovinu stečenu izvršenjem krivičnog dela. Pored toga za godinu dana privremeno je oduzeto 15 kuća, 27 stanova, 8 lokala i veći broj automobila, a na računu Direkcije se nalaze privremeno oduzeta novčana sredstva u iznosu od oko 700.000 evra i oko dva miliona dinara.

Istakla bih da, po osnovu prihoda od izdavanja privremeno oduzetnih nepokretnosti, Direkcija mesečno prihoduje oko 12.000 evra.

U ovom trenutku predstavnici Direkcije preuzimaju još jednu u nizu kuća Šarićevih saradnika površine 300 kvadratnih metara koja se nalazi na Tatarskom brdu u Sremskoj Kamenici, a vodi se na Velička Tošića. Juče je preuzet objekat površine 140 kvadrata u Šilerovoj ulici koji se vodi na Lanu Popović nevenčanu suprugu Darka Šarića, dok je u petak na Bežanijskoj kosi preuzet stan koji se vodi na Sonju Čabarkapu povezano lice sa Goranom Sokovićem, takođe Šarićevog saradnika.

Dosadašnja praksa u primeni zakona pokazuje veoma veliki značaj finansijske istrage budući da rezultati pokazuju da se veliki deo imovine formalno uopšte ne nalazi u vlasništvu okrivljenih, već da je imovina preneti na druga, sa njima povezana lica. Tako na primer se na Lanu Popović, nevenčanu suprugu Darka Šarića vodi 12 parcela u Sremskoj Kamenici, četiri stana u Beogradu, porodična stambena zgrada, takođe u Beogradu, kao i novac od milion i 750 hiljada dinara i oko 160.000 evra

Naredni period će svakako obeležiti još intenzivnija i efikasnija borba protiv organizovanog kriminala i korupcije. Stvoreni zakonski okvir, razvijene institucije za borbu protiv organizovanog kriminala i dobijena međunarodna podrška, predstavljaju preduslove za konačan obračun sa organizovanim kriminalom. To je samo početak. Odlučni smo da završimo taj posao, to vas uveravam, kao član Vlade, ministar pravde i građanin Srbije.

Pokazaće se, sigurna sam u to, da Srbija nije, niti će biti zemlja kriminala, već da je jača od kriminalaca i da ona počiva na vladavini prava.

Zahvaljujem na pažnji